

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/27/2025
Identifikačné číslo spisu:	6125229637
Dátum vydania rozhodnutia:	20.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6125229637.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti QUALITA, s. r. o., Svätý Jur, Pannónska 1721/21, IČO: 47 437 430, zastúpenej advokátskou kanceláriou VALACHOVIČ & PARTNERS s.r.o., Bratislava, Mostová 2, IČO: 50 647 903, proti žalovanej obchodnej spoločnosti MAVEMAD, s. r. o., Bratislava, Mierová 179, IČO: 44 347 553, zastúpenej advokátkou JUDr. Evou Kliniecovou, Bratislava, Seberíniho 1, o zaplatenie 3 131,18 eura s príslušenstvom, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu j e Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal dňa 17. februára 2025 platobný rozkaz sp. zn. 29Up/163/2025, proti ktorému podala žalovaná včas odpor s vecným odôvodnením. Na základe návrhu žalobkyne na pokračovanie v konaní bola vec postúpená Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jej prejednanie podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 307/2016 Z. z.“).

2. Mestský súd Bratislava III (ďalej aj „predkladajúci súd“) s postúpením sporu z Okresného súdu Banská Bystrica nesúhlasil a postupom podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením sporu z dôvodu, že nejde o obchodnoprávny spor, na ktorého prejednanie by bol kauzálny príslušný podľa § 22 písm. a) CSP. Poukázal na to, že žalovaná pohľadávka (nedoplatok do fondu prevádzky, údržby a opráv a ďalších platieb spojených s užívaním bytov a nebytových priestorov) je pohľadávkou vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, ktorú žalobkyňa (správca) uplatňuje v konaní len ako o ich zástupca. Nejde preto o pohľadávku žalobkyne (správcu) voči žalovanej, týkajúcu sa ich podnikateľskej činnosti, z ktorého dôvodu záväzkový vzťah medzi stranami sporu nemožno kvalifikovať ako obchodný záväzkový

vzťah podľa § 261 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov. Podľa názoru predkladajúceho súdu je na konanie podľa § 12 ods. 2, § 13 a § 15 ods. 1 CSP vecne a miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

3. Najvyšší súd SR ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu je dôvodný.

4. Zo spisu vyplýva, že ide o majetkový spor titulom nedoplatkov na zálohových platbách do fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu za január 2024 až február 2025, ako aj nedoplatku vyplývajúceho z ročného vyúčtovania nákladov spojených s užívaním bytu za rok 2023 v celkovej sume 3 131,18 eura s príslušenstvom. Žalobkyňa svoju aktívnu vecnú legitimáciu v spore vyvodzuje z ustanovenia § 9 ods. 7 druhej vety zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „BytZ“), podľa ktorého správca vo vlastnom mene zastupuje a koná na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom. Pasívna vecná legitimácia žalovanej vyplýva z jej vlastníctva k jednému z bytov nachádzajúcich sa v bytovom dome, ktorého správu vykonáva žalobkyňa na základe zmluvy o výkone správy uzavretej s vlastníkmi bytov a nebytových priestorov v dome. Na predmetnom byte žalobkyňa eviduje nedoplatky na povinných platbách do fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu (ktoré zálohové platby sú splatné mesačne vopred), ako aj úhrad za plnenia spojené s užívaním bytu v zmysle ročného vyúčtovania nákladov za rok 2023. Ich neuhradením žalovaná podľa názoru žalobkyne porušila svoje zákonné ako aj zmluvné povinnosti, ktoré jej ako vlastníčkovi bytu vyplývajú z BytZ (najmä z ustanovení § 10 ods. 1 až ods. 6 BytZ), ako aj zo zmluvy o výkone správy uzavretej so správcom (žalobkyňou).

5. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z., odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

6. Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z., ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

7. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

8. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

9. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

10. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

11. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

12. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o

spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

13. Preskúmaním predloženého spisového materiálu Najvyšší súd SR zistil, že žalobkyňa si nárok voči žalovanej uplatňuje na základe zmluvy o výkone správy domu uzatvorenej dňa 12. júla 2015 podľa § 8 BytZ medzi žalobkyňou ako správcom bytového domu na X. ulici č. XX/F. (súpisné číslo XXX) v V. E. a vlastníkami bytov a nebytových priestorov v predmetnom bytovom dome. Žalobkyňa je právnická osoba, ktorá je oprávnená v rámci svojho predmetu činnosti vykonávať (okrem iného) správu a údržbu bytového domu. Žalovaná, rovnako právnická osoba, je vlastníkom bytu č. XX, nachádzajúcim sa na X. poschodí vo vchode D. predmetného bytového domu. Z ustanovenia § 6 BytZ vyplýva, že správa bytového domu môže zabezpečovaná jedným z dvoch zákonom predpokladaných spôsobov, a to buď tak, že vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome si zriadia spoločenstvo, ktoré je právnickou osobou s osobitným právnym postavením (§ 7 BytZ), alebo uzavru zmluvu o výkone správy (§ 8 BytZ) s inou právnickou alebo fyzickou osobou (správcom).

14. V zmluve o výkone správy sú vo všeobecnosti upravené najmä vzájomné práva a povinnosti správcu a vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pri zabezpečovaní prevádzky, údržby a opráv domu, zásady platenia úhrad za plnenia a hospodárenie s nimi a podobne. Je nesporné, že správca bytového domu (ktorým môže byť právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ s príslušným predmetom podnikania alebo činnosti) vykonáva správu a ako dodávateľ poskytuje služby vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, ktorými môžu byť nielen fyzické osoby, ale aj právnické osoby (ako je tomu aj v posudzovanom prípade), ktoré sú povinné po nadobudnutí vlastníctva bytu či nebytového priestoru pristúpiť k zmluve o výkone správy (ak je správa bytového domu a bytov a nebytových priestorov v ňom zabezpečovaná týmto spôsobom).

15. Najvyšší súd SR už v uznesení sp. zn. 8Cdo/172/2019 z 19. augusta 2019 vyslovil (aj keď „len“ pre účely ustálenia režimu platenia súdnych poplatkov v príslušnom konaní), že zmluva o výkone správy uzavretá v zmysle § 8a zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov predstavuje svojím charakterom spotrebiteľskú zmluvu, v súvislosti s konaním o ktorej sa uplatní aj režim ustanovenia § 4 ods. 2 písm. u) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

16. K rovnakému záveru o charaktere zmluvy o výkone správy ako zmluvy spotrebiteľskej, a to aj v prípade, ak túto uzavreli subjekty, ktoré definíčne nespádajú pod pojmové vymedzenie spotrebiteľa (právnické osoby), dospel aj veľký senát občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR vo svojom uznesení sp. zn. 1VCdo/5/2019 z 28. apríla 2021, keď vyslovil, že pravidlá na ochranu spotrebiteľa sa uplatnia aj na zmluvy o výkone správy podľa § 8a zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov uzavreté medzi správcovskou spoločnosťou a vlastníkami bytov a nebytových priestorov, ktorí sú fyzické aj právnické osoby.

17. S poukazom na uvedené je nepochybné, že spor, v ktorom si žalobkyňa uplatňuje svoje nároky voči žalovanej na základe zmluvy o výkone správy, hoci aj právnickej osobe ako „nespotrebiteľovi“ (podľa § 52 ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 30. júna 2024 je spotrebiteľ fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti), nemožno označiť za obchodnoprávny spor, na prejednanie a rozhodnutie ktorého by pre obvod Krajského súdu v Bratislave bol podľa § 22 písm. a) CSP príslušný Mestský súd Bratislava III. Príslušnosť Mestského súdu Bratislava III na konanie v predmetnom spore nie je daná ani v zmysle ďalších ustanovení CSP, upravujúcich kauzálnu príslušnosť tohto súdu, pretože nejde o zmenkový spor (§ 23 CSP), spor z nekalosúťažného konania a autorskoprávny spor (§ 26 CSP), spor týkajúci sa rozhodcovského konania (§ 28 CSP) a ani o spor z burzových obchodov (§ 29 CSP). V posudzovanom prípade sa tak uplatní tzv. zostatková príslušnosť Mestského súdu Bratislava IV (§ 12 ods. 2 CSP) ako súdu, ktorý je zároveň všeobecným súdom právnickej osoby (obchodnej spoločnosti), proti ktorej žaloba smeruje (§ 13 v spojení s § 15 ods. 1 CSP).

18. Na základe uvedeného Najvyšší súd SR uzaviera, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný a súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu je Mestský súd Bratislava IV podľa § 12 ods. 2, § 13 a § 15 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.